

Erkki Bahovski:

äkki veaks enne lume ära ja siis hakkaks unistama planeetidevahelisest malekongressist? Lk 2

Kullamaa vald

pole nõus tasuma koduta kassipere hoolduskulu. Lk 3

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

TEISIPÄEV, 5. SEPTEMBER 2017 | NR 102 (4047) | 1 EURO

Kaia Kanepi

tahab jälle tennist mängida. Lk 5

KOHALIKUD VALIMISED

Läänemaal loodi seitse valimisliitu

Viimaste päevadega lisandus kohalikele valimistele kolm valimisliitu: üks Nõval, Läänerannas ja Vormsis. Üldse pürib praeguse Läänemaa piires neljas omavalitsuses võimule seitse valimisliitu.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Endine vallaametnik, praegu eraettevõtja Kersti Ajaots ja peearst Külli Raudsik registreerisid Lääneranna vallas valimisliidu Nelja Valla Ühisjõud. See pakub konkurentsi Lääneranna valimisliidule, mis ühendab praegusi vallajuhte.

„Eesmärk on tekitada opositsioon. Ei saa nii, et kõik on kõigiga nõus või et üks sõidab kõigist üle,” ütles Ajaots.

Nelja Valla Ühisjõu programm ei ole veel valmis, kuid kaks valimisliubadust käis Ajaots välja: „Igale lapsele tasuta lasteaiakoht” ja „Anname võimule sisu”. „Võim ei tohi olla ainult vormistamise küsimus, nagu see siiani on olnud,” selgitas Ajaots lubadust.

Kandideerijate nimesid Ajaots peale enda ja Raudsiku ei avaldanud. Ütles vaid, et välja minnakse täisnimekirjaga ja parteiliikmeid on nimekirjas kaks – üks Reformierakonnast ja teine sotsiaaldemokraat.

„Me ei välista koostööd kellegagi. Sõltub sellest, kuidas suhtutakse meie programmi,” ütles Ajaots.

„Kaks valimisliitu on registreeritud, aga volikogu liikmekandidaatide avaldused on toomata,” ütles Lääneranna valla valimiskomisjoni juht Merike Ehasalu. Tema sõnul on erakondadest endast märku andnud EKRE ja Keskerakond, kuid ka nemad ei ole kandidaate veel esitanud.

Valimisliidud pidid end valimisteks registreerima möödunud neljapäevaks. Erakonnad enast eraldi registreerima ei pidanud. Kandidaatide avaldusi võetakse vastu veel täna.

Lääneranna vald tekib Lihula, Hanila, Varbla ja Koonga valla ühinemisel.

Nõva oma nimekiri

Valimisliidu Kodune ja Kultuurne Nõva registreerisid Lääne-Ni-

Nõva kooli endine direktor Virve Tauts koos mõttekaaslastega otsustas viimasel hetkel oma valimisliiduga valimistele minna.

URMAS LAURI

Reformierakond esitas kandidaate Lääne-Nigula volikokku

Reformierakonna piirkonnaorganisatsioon esitas Lääne-Nigula valimiskomisjonile kandidaatide registreerimise avalduse, nimekirja esinumbreid on Kullamaa vallavolikogu liikmed Marek Topper ja Jaanus Ratas ning spordieestvedaja Enn Kerge.

Reformierakonna nimekirjas kandideerivad ka Noarootsi vallavolikogu liige Endel Pelapson, Kullamaa vallavolikogu liige Kristo Priimägi, IT-spetsialist Tanel Tiisler, kahekordne Eesti meister Kreeka-Rooma maadluses Reio Altmeri, Eesti jalgpallikoondise mängija Ulrika Tülp, ettevõtja Ivar Prees, klassiõpetaja Riina Leidsalu ja tegevjuht Kristel Jammer.

gula volikogu valimistele Kaidi Silver-Schöbe ja Virve Tauts. Varem oli Lääne-Nigula valimistel osalemisest teada andnud praegusi vallajuhte koondav Ühine-nud Kogukonnad.

Lääne-Nigulaga ühinevad sel sügisel Nõva, Noarootsi, Kullamaa ja Martna vald.

Silver-Schöbe sõnul oli ta väga üllatunud, et kusagilt peale Nõva ei tulnud kitsamat piirkonda esindavat valimisliitu. „Mõtlesin, et iga piirkond tuleb välja,” ütles ta.

Nõva valimisliidus kandideerib alla kümne inimese, nende nimesid Silver-Schöbe veel välja ei öelnud.

Kui valimisliit peaks pääsema Lääne-Nigula volikokku, on selle esmaeesmärk võidelda Nõva piirkonna ja selle külade eest. „Et elu Nõva kandis seisma ei jääks,” ütles Silver-Schöbe.

Valimisliidu Kodune ja Kultuurne Nõva teine registreerija Virve Tauts kaotas möödunud nädalal konflikti tõttu praegus-

te vallajuhtidega Nõva kooli direktori koha. „Eks kool ole maal üks elu osa ja seda tuleb hoida, aga valimisliidus me ainult koolile küll ei keskendu,” ütles Silver-Schöbe.

Kui Kodune ja Kultuurne Nõva ei võida valimisi terves Lääne-Nigulas, pole sellest midagi katki.

Uues vallas tekib pärast liitmist neli osavald, mille osavallakogu koosseis moodustatakse valimistel osalenud selle piirkonna elanikest „suurte” valimiste häälesaagi põhjal. Nõva osavallakogus tahavad Koduse ja Kultuurse Nõva liikmed kindlasti kaasa rääkida, ütles Silver-Schöbe.

Üks saar, üks valimisliit

Vormsi vald saab tänu oma saarelisele eristaatusele jätkata praegustes piirides. Kui eelmistel valimistel osales seal neli valimisliitu, siis seekord ainult üks. Valimisliidu Terve Vormsi registreeris praegune volikogu esimees Ivo Sarapuu. Selle tuumik on praegu võimul olev valimisliit Ka Talvel Vormsil. Eilse seisuga oli valimisliidu nimekirjas 17 nime.

Vormsis kandideerib ka Keskerakond, kuid selle kohalik juht Toivo Hokkonen ütles, et nende nimekirjas on vaid kaks kandidaati.

„Mulle isiklikult ei meeldi, et teisi valimisliite ei ole. Peaks olema keegi kõrval, kes ajaks näpuga järke ja kontrolliks,” ütles Sarapuu.

Sarapuu hinnangul toob suurem hääletasaak kaasa ka suurema vastutuse valija ees. Ta märkis, et valimisliidus sünnivad otsused konsensusega ka pärast valimisi ja kaasatud on needki, kes volikogu laua taha ei pääsenud.

Haapsalus võtab erakondade kõrval valimistest osa kaks valimisliitu – praeguse linnapea Urmas Suklese valimisliit HaRi ning Merle Mäesalu ja Toomas Schmidt valimisliit Meie Inimesed.

Sotsiaaldemokraadid Haapsalus täisnimekirja välja ei pane

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Sotsiaaldemokraadid lähevad Haapsalus ja Ridalas välja 15-liikmelise nimekirjaga, esinumber ja linnapeakandidaat on Kaido Sipelgas (pildil).

Kaks kolmandikku sotsiaaldemokraatide kandidaatidest kandideeris Haapsalu linnavolikokku ka eelmistel kohaliku omavalitsuse valimistel. Näiteks leiab ni-

mekirjast Haapsalu kolledži direktori Heli Kaldase, ettevõtjad Valdo Maisalu ja Koit Klimbergi, pensionipõlve pidava kohtuniku Maie Krami, õpetajad Kai Huule ja Heinar Tuulbergi.

Uued tulijad on nimekirjas EASi koordinaator Kaido Sipelgas, meditsiiniõde Kaja Mander ja ettevõtja Markku Olavi Lehtonen.

Linnapeakandidaat Kaido Sipelgas tõdes, et sotside nimekiri koosneb suuresti Haapsalu lin-

na elanikest: „Oleks olnud hea meel, kui saanuksime ka mõned Ridala inimesed oma punkti, aga on nagu on.”

Sipelgas lisas, et Haapsalu poole kaldu olev nimekiri ei tähenda, et erakond oma tegevuses oleks Haapsalu-keskne. Ta nimetas valimisprogrammist ettepanekut eraldada igale kohalikele küla ja asumiseltsile nende oma maksumutul põhinev eelarve, millega nad saavad ise kohalikkude asja ajada. „Tahaks jõuda sellisesse seis-

et nad ei peaks oma asjade tegemisel võistlema linna ja eeslinnaga, sest näiteks kaasava eelarve puhul on väikestel kohtadel üsna lootusetu oma asja läbi suruda,” rääkis Sipelgas.

Sotsiaaldemokraadid avalikustasid oma programmi pühapäeva õhtul. „Tahame tuua lauale uusi alternatiivseid mõtteid. Ma usun, et meie programmist leiab üht-teist põnevat,” ütles esinumber.

Programmi põhilubadused on, et sotsiaaldemokraadid vä-

hendavad ametnike arvu viien-diku jagu ning muudavad Haapsalu taastusravilinnaks ja maailma invasõbralikumaks paigaks.

Sipelga sõnul on sotside seisukoht, et uue põhikoolihoone valmides pole mõtet Uuemõisa algkooli põhikooliks muuta, vaid pigem laiendada lasteaeda-alkkooli. „Arvestades, et paljud lapsevanemad käivad Uuemõisas tööl, oleks neil võimalus lapsed töökoha lähedale lasteaeda panna,” selgitas ta.

Erinevalt Keskerakonnast, kelle üks valimisliubadusi on muuta praegune põhikoolihoone noortekeskuseks, pakuvad sotsiaaldemokraadid hoonele vastupidist rakendust: see ehitataks riigi abiga ümber koduhooldust ja eneseabi võimaldavaks üürikoduks.

„Meie eesmärk pole olnud kellestki erineva. Tegime oma inimesega oma programmi, püüdes leida parimad lahendused uuele omavalitsusele,” ütles Sipelgas.

● JUHTKIRI

Kohalike valimiste võitjad

Kuigi kohalikel valimistel kandideerivad inimesed ja erakonnanimikirjad selguvad alles täna õhtuks, võib esimesi üldistusi eelseisvate valimiste kohta Läänemaal juba teha. Esiteks, erakonnad on kaotajad. Haapsalus on võidulootus Keskerakonnal ja Lääne-Nigulas sotsidel, aga kumbki ei ole kohalikus omavalitsuses favoriit. Enamasti näevad erakonnad siin kandis vaeva sellega, et üldse mingit nimekirja kokku saada ja võtta osalemisega tasuta reklaamisekundeid.

Võitjad on laiapõhjalised valimisliidud. Kui umbes aasta tagasi sai selgeks, et omavalitsused seekord ühinemisest ei pääse, ei olnud sugugi kohe selge, et nii läheb. Oli variant, et praeguste valdade põhjal tekivad piirkondlikud nimekirjad. Ei tekkinud. Õigemini tekkis ainult üks: valimisliit Kodune ja Kultuurne Nõva Lääne-Nigulas. Selle registreerija Kaidi Silver-Schöbe oli üsna imestunud, et peale Nõva ei teinud ükski Põhja-Läänemaa piirkond oma valimisliitu.

Arvestades, kui tulist võitlust pidasid Noarootsi ja Kullamaa osavalla staatuse nimel, näitab praegune olukord, et võitsid pragmaatilised kaalutlused. Ainult ülevallalisel nimekirjal on lootus valimised võita, isegi kui oma küla huvide kaitsja oleks hingelähedasem valik. See näitab aga, et osavald on formaalne üksus, milles võimulepääsu nimel väga ei pingutata. Osavallakogud selguvad ju samadel valimistel. Valituks osutumiseks on vaja mahtuda oma piirkonna kandidaatide paremikkudega ega pea olema tingimata tervel Põhja-Läänemaal popp.

Praegu ei rõhutata aga mitte oma piirkonna näo hoidmist, vaid valutat ühinemist. Valimis-lubadusi kuulates tundub, et valida on vaid valimisliitude Ühtsed Ühendajad ja Ühinenud Ühinejad vahel.

● TEISED LEHED

Vootele Päi: Macron – Jupiter või härg

POSTIMEES. Mis lubatud Jupiterile, pole lubatud härjale, kuid just Jupiterina soovis Prantsusmaa värske president Emmanuel Macron oma riiki juhtida. Alles suve hakul võiski tunda, et Macronil on Jupiterina kõik lubatud. Järgemööda selgub ta traditsioonilisi kaadriparteisid, võttes nende haardest nii Élysée palee kui ka rahvussambles. Tähtede seis on aga muutunud ning nüüd on Macronist saamas Jupiteri asemel härg omaenda visiooni ohvriks, kirjutab kaitseministeeriumi analüütik Vootele Päi.

Sisemine usaldamatus ja vähene koostoime on osalt seletatav Macroni liikumise uudisega: kabinet on läbilõike poliitilisest spektrist ning rahvussambles esindavad Macroni liikumist tavainimesed: entusiastid ja idealistid, kellel puudub varasem poliitiline kogemus. Tegu on poliitilise kehaga, millel pole olnud aega end sisse töötada, ning jõujooned on alles kujunemas. Pisut nagu meie Vabaerakond.

Hollandel, kes läks ajalukku kui kõige ebapopulaarsem president Prantsusmaal, oli neli kuud pärast valimisvõitu 46 protsendi prantslaste toetus, kuid Macronil on praegu ette näidata vaid 40 protsenti.

● LAUSELAEN

„Urmas Sukles tegi oma nimekirja loomise otsuse juba eelmise aasta lõpus, ülejäänud on olnud näitemäng.”

Reformierakonna peasekretär **Tõnis Kõiv**. LE, 2. september 2017

Äkki veaks enne lume ära

Kas korraldada planeetidevaheline malekongress või vedada enne lumi ära?

Ekspeaminister Mart Laar võttis mul sõnad suust. „Kes võtab naise, kes teeb oma valimisnimekirja, kes on korruptsiooni vastu võideldes valmis astuma valimisliitu korruptsioonisüüdistuse tõttu ametist tagandatud linnapeaga, kes aga valmis jagama selleks kohalike omavalitsuste pädevusse mittekuuluvaid lubadusi, nagu hallide passide kaotamine või trammitee ehitamine kas või kuu peale,” kirjutas ta Postimehes (29.08).

Täpselt. Laar kirjutas artiklis küll kommunismist, millest kaalusin kirjutada isegi, aga et olen sellest juba korra kirjutanud ja teema on liiga palju käsitlemist saanud, tundusid kohalikud valimised parem teema. Õigemini tuleb praeguses artiklis juttu pigem Laari lause teisest poolest ehk siis valimislubadustest, mis ei haaku kuidagi kohalike valimistega. Või kui haakuvadki, siis on küsitav, kas nad haakuvad ka valijatega. Ei hakka objektiivsuse huvides nimetama erakondi, keskendun üksnes lubadustele.

„Tartusse ei tule mošeed” on lubadus, mille kohta võib peaaegu sajaprotsendilise kindlusega öelda, et see lubadus ka täidetakse. Päris palju on nüüdsetel valimistel eitus – lubatakse, et kuhugi ei tule midagi. Igaüks võiks koostada oma nimekirja asjadest, mida ta ei taha. Eitus tähendab ka, et rahalisi kohustusi ei võeta.

Uued trammiliinid on toredad. Mõelda tuleks suurelt, aga... Äkki alustaks ikka reaalsemaid asjadest. Mina ja minu lapsed elame Tallinnas Nõmmel. Trammiliini Nõmmele tõmbamine on tore, kuid mind huvitaksid eelkõige rohkemad kõnniteed, lume äravedu talvel ja prüginduse kordasaamine. Lihtsad asjad, mis ometi elukvaliteeti parandavad.

ERKKI BAHOVSKI
kolumnist

Lugesin põgusalt ka valimislubadusi Haapsalus. Midagi väga erilist silma ei hakanud. Üksnes plaan, et rong võiks Haapsalust Tallinna linna piirile jõuda 50 minutiga, tundus ebareaalne. Esiteks ei ole ju rongigi, teiseks eeldab 50 minutit põhimõtteliselt uut raudteed, mitte vana taastamist.

Olen mõnedel Euroopa Parlamendi valimistel modereerinud europarlamenti kandidaatide debatte. Kustkohast ka peale ei hakatud, olgu selleks Euroopa tulevik, rahapoliitika, suhted Venemaaga vms, jõuti alati välja kodutanumale. Mis siis, et Euroopa Parlament selliste küsimustega ei tegele.

Nüüd oleks justkui valimisratas teistpidi käima läkatud. Eeldaks juttu kodutanumast, aga selle asemel on kõneaineks mošee, immigratsioon, piirid, terrorism ja kommunism. Ma muidugi ei tea – kui tartlastele on südamelähedane mošee ehitamine, tuleb seda nuppu tugevalt vajutada. Kui hallid passid valmistavad muret, tuleb sellest rääkida. Kui kardetakse immigrante, peab see olema kõneaineks. Kui palju aga saab kohalik omavalitsus hallide passide ja immigrantide asjus midagi teha?

Mõistagi on kohalikul valimised ka omalaadne test praegusele valitsusele. Kui valitsuserakonnad hävivad, võib oodata muudatusi ka koa-

● **Trammiliini Nõmmele tõmbamine on tore, kuid mind huvitaksid eelkõige rohkemad kõnniteed, lume äravedu talvel ja prüginduse kordasaamine.**

Uus liit peab tagama võrdse liikumisvõimaluse

Haapsalu ja Ridala ühinemisega tekib uus omavalitsus, mis on kokku 13 596 inimesele. Selle ühinemisega saavad Haapsalu ja Ridala elanikest meie inimesed. Et ka tegelikkuses selleni jõuda, tuleb teha palju sisu nimel, kus kõik inimesed tunneksid, et me kõik oleme „meie”.

Kui vaadata ühineva piirkonna elanike arvu muutumist viimase kümne aasta jooksul, siis näeme, et 1. jaanuari 2007 seisuga oli Haapsalus elanikke 10 236 ja Ridalas 3175. Selle aasta alguseks oli Haapsalu elanike arv 2007. aastaga võrreldes vähenenud 1589 võrra, Ridalasse aga lisanud 185 uut elanikku. Seega on uus omavalitsus kahaneva elanikkonnaga, kus on elanike arv viimase kümne aasta jooksul vähenenud 1404 võrra ja meie inimesi on kokku 13 596.

Et elanike arv pöördus kasvule, peavad meie inimestel olema esmalt töötamisvõimalused ja korralik sissetulek. Teiseks tuleks korras-

TOOMAS SCHMIDT
valimisliidu Meie Inimesed asutaja

tada haridusmaastik ja nüüdisajastada õpikeskkonnad. Eelkooliealiste laste õpetajatele tuleb maksta teiste õpetajatega võrdset palka.

Haapsalu linna ja Ridala valla ühinemisel tekkiv omavalitsus linnaks nimetada oli kergemeelne otsus. Ümbernimetamine oli ajaloolisest Ridala nimest loobumisest hoolimata lihtne. Pindalalt üle 26 korra suuremat maa-alal linnaks (uuest nimest lähtuvalt) arendada on väga suur ettevõtmine.

Liikumisvabadus ja -mugavus on oluline osa täisväärtuslikust elust, kus õppimisel, töötamisel, meelelahutusel ja hobidega tegelemisel oleks võimalikult väikesed piirangud. Seega on endise valla elanikel suured ootused linnalikele ühistranspordile, mis võimaldaks kõigest sellest osa saamiseks mugavat liikumist „kesklinna”. On ju loomulik, et linnas jagunevad kõik võimalused võrdsele kõigile elanikele, ja see eeldab prae-

litsioonis. IRLile on need valimised suure tõenäosusega ellujäämiseks. Vabaerakond aga on otsustanud üldse valimisliitudes kandideerimise kasuks. Saab näha, kui tark see otsus oli.

Pealet selle, et on käärid valimislubaduste ja kohalike omavalitsuste pädevuse vahel, valitsevad käärid ka küsimuses, kes kandidaatidest hakkab reaalset kohalikus omavalitsuses tööle. Praeguse seisuga ei kandideeri valitsusest üksnes kaks Jüri – Ratas ja Luik. Ülejäänud kandideerivad, kuid on selge, et nad ei hakka omavalitsustes tööle. Musta stsenaariumi korral ehk koalitsiooni lagunedes ei saa ometi välistada, et mõni võib-olla leiab endale rakendust ka omavalitsuses.

Üldiselt ei meeldi mulle kirjutada väga dotseeriva sisuga lugusid, st õpetada, mida keegi peaks tegema. Sestap palun võtta järgnevat lihtsat soovitusena. Aga, lugupeetud valijad, „müüge” oma hääli võimalikult kallilt. Sest see on valuuta. Ärge valige inimest, kelle kohta teate, et ta ei tule niikuinii teie omavalitsusse. Ärge valige uhhuu-lubadusi. Valige inimesed, kes on tõesti kohaliku kogukonna hing, keda te tunnete ja usaldate. Sest sel juhul saavad ka kandidaadid aru, et teie hääli maksab, ega aja järgmisel korral puru silma. Võib-olla lõpeb ka peibutuspartide kandideerimine.

Raamatus „12 tooli” pakkus Ostap Bender Vasjuki küläle, et see võiks muutuda planeetidevahelise malekongressi keskuseks. Tegelikult oli ikkagi midagi muud: Bender pidi külast paadiga põgenema. Võib-olla oleks nutikam alustada sellest, et ostapbendereid oma külla üldse mitte lasta.

KIRJAKAST Kuhu jäid Maitsete Promenaadil maitseid?

Maitsete Promenaad oli hästi teoks tehtud, aga kuhu jäid kõik maitseid? Polnud mitmekesisust ega valikuvõimalust. Friikartul, šašlõkk, grill-liha, kebab, siga vardas. Kõik oli pruunistatud. Leidsin ühe püreesupi, mis ainult maitsemisest jättis suu tükiks ajaks põlema. Inimesel, kes ei taha või kel tervis ei luba nii teravat toitu, jäigi söömata.

Miks ei võiks ürituse päevaks üürida ruumikama söögikoha, kus saaks pak-

kuda rulaade, vorme jms. Küll kokad teavad. Ülevürtsitatud kraam on liiast. Inimene peab saama oma eelistuste kohaselt toitu ise maitsestada.

Olen mitmes kohas proovinud püreesuppi süüa – mulle ei kõlba. Viimane kogemus oli restoranis Dietrich.

Vürtsikas kalasupp oleks võinud väga maitsev olla, aga viiest inimesest (30–84aastased) ei suutnud keegi nii põletavat suppi süüa. Kalli kraami (pool portsu 3 eurot 95 senti) võttis vastu jäätmenõu.

Kui hindadest rääkida, tahaks teada, mitusada protsenti otsa lisatakse.

Ülikõrgeid hindu vaadates tekib tunne, et „põgene, vaba laps” ning keeda kodus kartuleid koorekastme ja heeringaga.

Toitlustusettevõtted peaks õppima söögitegemist ja majandamist Taksi pubilt. Söök on maitsev, taskukohane ja rahva hulgas populaarne. Kas saab keegi veel sellega kiidelda?

HELJU PAISO

● KASSIHOIULE KULUS 1100 EUROT

Kullamaa kassidraama jõudis ministeeriumisse

Juunis puhkes Kullamaal kassidraama, mis jõudis otsaga valitsusse, sest vallavalitsus leidis, et ei pea hooleta jäänud kassidega tegelema, kui neil on omanik.

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Selles loos on vallavalitsuse, loomakaitsejate, veterinaarameti ja varjupaiga suusad korralduskult risti läinud, kannatajaks paraku tavalised inimesed. Nagu mõnikord juhtub, tuli osa asjaolusid päevavalgele alles siis, kui ajakirjandus hakkas küsimusi esitama.

Teadmata on, kes tasub loomade varjupaigale 1100eurose arve. Nii palju maksab kaks nädalat kaheksa looma hooldamine. Kullamaa kasside arve on nii suur seepärast, et vallavalitsus pole sõlminud Viiklas tegutseva Läänemaa loomade varjupaigaga lepingut. Seadus kohustab vallavalitsusel tasuma hulkuvate loomade 14 päeva kestva hooldamise eest, pärast seda hoiab varjupaik loomi vabatahtlike annetustele lootes.

30. juunil kirjutas Jõgisoo küla elanik T. S. (nimi toimetusele teada – toim.) Eesti loomakaitse liidule (ELL) murega, et tema tallu on tulnud kaheksa võõrast noort kassi. „Olen püüdnud neile süüa anda, sest nad on nii kehva väljanägemisega. Ma ei saa neid endale jätta, mul omal ka kass. Mis teha?”

10. juulil kirjutas murelik proua uuesti ja teatas, et kassid on pärit ilmselt naabertalust, kus pole juba kuu aega kedagi olnud, sest perenaine sattus haiglasse. Mure kasside pärast kasvas – üks neist oli vigane, teine ühest silmast pime, nad olid arglikud ja metsikud. Proua ise on töövõimetuspensionär. „Kirjutasin ka valda ja loomakaitse liitu kohe pärast jaanipäeva, et mida ma peaks tegema, aga pole vastuseid saanud. Palun aidake.”

Selle peale asus ELL tegutsema ja lugu näeb nende peetud kirjavahetuste põhjal välja järgmine. „11. juulil pöördusime Kullamaa vallavalitsuse ja Läänemaa veterinaarakeskuse poole. Selgitasime, et sellisesse seisukorda sattunud loomade pidamise kohustus lasub omavalitsuse õlul,” ütles Lääne Elule ELLi jurist Pille Tees.

Politseiga haiglas

ELL palus kontrollida omaniku hooleta jäänud kasside seisukorda ja toimetada nad esimesel võimalusel varjupaika.

18. juulil teatas Läänemaa veterinaarakeskuse juhataja Aavo Lumi ELLile vastuseks, et kasside praeguse hooldajaga on kontakt loodud, samuti lepitakse Kullamaa vallavanema Jüri Otiga kokku, et loodetavasti leitakse asjale koostöös vallaga lahendus juba nädala lõpuks.

Kullamaa kassid kosuvad praegu Läänemaa loomade varjupaiga juhataja Kaja Maisalu hoole all.

Paraku ei läinud nii. 2. augustil kirjutas Lumi uuesti ELLile, et „kahjuks on Kullamaa kasside teema jäänud venima, põhjuseks Kullamaa vallaametnike suutmatust teha koostööd Läänemaa veterinaarakeskusega”. Lumi ütles, et tegi valda korduvalt järeleparimisi, millele ei saanud vastuseid.

„Vallavalitsus ei reageerinud ajutise kasside hoidja ja toija abipalvele. Kui ma juuli keskel avastasin, et keegi ei olegi asjaga tegeelnud, ei saanud ju enam viivitada. Venitamine ei kuulu minu töömeetodite hulka,” ütles Lumi.

Ta korraldas naabertallu kostile läinud kaheksa kassi püüdmise ja Läänemaa loomade varjupaika toimetamise 26. juulil, informee-

rides sellest kirjalikult ka vallavalitsust, ja palus, et juures viibiks ka mõni vallaametnik. Vallavalitsusest saadeti sündmuskohale majandusosakonna tehnik, kes aga ei kirjutanud alla kasside püüdmise aktile ja läks lihtsalt minema. Akti koopia viis Lumi ise vallamajja. Järgmiseks selgitati koos politseiga välja, millises haiglas kasside perenaine on.

28. juulil külastas Lumi teda haiglas ning raviersti ja -õe juuresolekul koostati dokument, kus raskesti haige naine kinnitas, et on teadlik tema kasside toimetamisest loomade varjupaika ja et kui ta peakski terve neme, ei ole ta enam suuteline kasside eest hoolitsema.

„Ma tegin lihtsalt vallavalitsuse eest selle töö, mis on seaduse järgi nende kohustus,” selgitas Lumi.

Solvav väljapressimine

Jüri Ott nimetas loo teisi osapooli – ELLi, Varjupaikade MTÜd ja veterinaarakeskust – väljapressijateks ja ebakompetentseteks. „Me oleme seda asja arutanud nii vallavalitsuses kui ka -volikogus ning öelda, et me pole sellega tegeelnud, lihtsalt solvab meid,” ütles Ott.

Ka Kullamaa abivallavanem Katrin Viks ei ole nõus väitega, et vald abipalvele reageerimata jättis. „Me käisime seal kahel korral. Esimesel korral polnud memme kodus ja me ei näinud

Ministeerium koostas memo

Veterinaarameti peadirektor Indrek Halliste saatis 15. augustil rahandusministeeriumi regionaalarengu osakonnale e-kirja Kullamaa vallaga tekkinud probleemi kohta, teemaks kasside äravõtmise ja loomade varjupaigale andmine oludes, kus vald keeldub tegutsemast. Kiri vallandas laiema arutelu ja päädis memo koostamisega.

Rahandusministeeriumi regionaalarengu osakonna õigusnõunik Riina Kurgpõld viitas, et valitsuse määrukses, mis reguleerib hulkuvate loomade püüdmist, pidamist ja hukkamist, öeldakse, et kohalik omavalitsus peab oma territooriumil korraldama hulkuvate loomade püüdmist, kui loomapidaja ei täida oma kohustust.

Kurgpõld viitas ka Kullamaa valla koerte ja kasside pidamise eeskirjale, milles on öeldud, et hulkuvate loomade pikemaajalist (kestuga üle ühe kuu) söötmist ja jootmist käsitletakse loomapidamisena ja sellega tegelevale isikule laienevad kõik omanikule pandud kohustused. Kohustusi ei teki, kui isik on vallavalitsust hulkuvast loomast teavitatud.

seal ühtegi kassi. Teine kord oli naabrimemm kodus, näitas meile mõned kassid ette, aga mingit kolooniat me seal küll ei täheldanud,” rääkis ta.

Esimene visiit oli Lumi sõnul 21. juulil. „Kohapeal käinud abivallavanem teatas mulle hiljem telefonitsi, et ei näinud ühtegi kassi, seega ta probleemi ei näe.”

Viks selgitas, et vald oli saanud kontakti haiglasse sattunud memme tütreaga, kellelt saadi luba, et kassid võib viia varjupaika ja tema maksab arve. „Me ütlesime seda ka kasse hooldanud naabrile, et on selline võimalus, aga kuna tütar oli sel hetkel välismaal, siis see lihtsalt kujunes niimoodi, et ei saanud kohe päeva pealt abi,” rääkis Viks.

Nii Läänemaa loomade varjupaiga juhataja Kaja Maisalu kui ka Aavo Lumi ütlesid Lääne Elule, et kuulsid memme tütrest esimest korda alles ajakirjaniku käest.

Ott leidis, et see lugu on vallalt lõpetatud, sest kassidel on omanik ja memme tütar on nõus varjupaigale arve tasuma. Veterinaarakeskuse seisukoht on teistsugune. „Hulkuvate loomadega peab tegelema kohalik omavalitsus,” märkis veterinaarameti jurist.

muutmiseks,” lootis Pets. Ringkäik Uuemõisa pargis algab 7. septembril kl 13 peahoone eest. Reedel kl 10 algab aga Ridala pastoraadis teine kujundatud maastike teemaga haakuv üritus – kalmistukultuuri teabepäev.

KAIRE REILJAN

● LÜHIDALT

Nurme vabriku kohtuasjas oli eelistung

Nurme vabriku maksupettuse asjas oli esmaspäeval eelistung, kus kokkuleppele ei jõutud.

Kohtualused taotlesid asja arutamist lühimenetluses, kohus oleks pidanud esmaspäeval tegema otsuse, kas nõustuda või mitte. Kuna üks kohtualune Igor Štšerban ei olnud aga sellekohast taotlust esitanud, jäi asi otsustamata. Kui Štšerban on samuti nõus, hakatakse asja arutama lühimenetluses, mis tähendab, et uuritakse vaid toimekuse olemasolevaid tõendeid.

Järgmine eelistung Nurme vabriku maksupettuse asjas on reedel. Kohtu alla on antud Nurme vabriku omanik Stanislav Podžuk, Nurme Vabrik OÜ ja nüüd juba likvideeritud ettevõtte PMP-Ex juhatuse liige Alari Engman ning veel kolm tekstiiliriimeest Valeri Raja, Igor Štšerban ja Aleksander Piel. Samuti Olga Tihhina, kes on ettevõtte Polar Tekstiil juhatuse liige, mis tegutseb Nurme vabriku ruumides, sama ettevõtte juhatuse liige on ka Podžuk.

Prokuratuur süüdistab kõiki neid maksukelmuses, rahapesus ja kuritegeliku ühenduse loomises ning sellesse kuulumises.

Kriminaalasjas on riik esitanud kõigi süüdistatavate vastu tsiviilhagi 3,5 miljonit eurot.

Andrus Karnau

Kaks roolijoodikut sai karistada

Kohus karistas kaht roolijoodikut tingimisi vangistuse ja juhiloade äravõtmisega. Politsei tabas purjus Lydia Suurtamme Haapsalus 13. mail kella kümne ajal õhtul Peugeot 107 roolis. Ekspertiisiakti järgi oli naisel kriminaalne joove ehk veres oli etanooli 1,96 mg/g. Pärnu maakohut Haapsalu kohtumajas 16. augustil sõlmitud kokkuleppe järgi sai Suurtamm karistada tingimisi viiekuulise vangistusega, ta jäi viieks kuuks juhiloata ning peab tasuma riigikassasse 863 eurot sunniraha ja kohtukulusi.

Joobes Ilmar Pettai sõitis oma Mitsubishi Outlanderiga 10. juulil kella üheksa ajal õhtul Taebala alevikus tagant otsa Honda CRV-le. Tema hingeõhus oli alkoholi vähemalt 0,76 mg/l. Seda oli üks saajandik rohkem kui kriminaalkaristuse mõõt. Pärnu maakohut Haapsalu kohtumajas 16. augustil sõlmitud kokkuleppe järgi sai Pettai karistada tingimisi kolmekuulise vangistusega, ta jäi juhiloata kolmeks kuuks ning peab tasuma riigikassasse 816 eurot sunniraha ja kohtukulusi.

Lääne Elu

ERAKOJU

Haapsalu noortevolikogu valis uued juhid

Haapsalu noortevolikogu eelmisel istungil määrati uueks esimeheks Karl-Edward Uibo (pildil keskel). Aseesimeesteks valiti Viktoria Joonasing ja Dan Taidla.

Liikmetena jätkavad noortevolikogus Viktor Romanov, Taliia Leer, Sten Raak, Maian Tohver, Jane-Riin Niit, Kairit Liiv, Jarita Maaria Rintamäki, Emma Katariina Paajanen ja Elis Aksli.

„Loodan, et tulevane koostöö noortevolikogu ja teiste organisatsioonidega on senisest parem. Soovime teha koostööd eri koostöörühmides ning esindada Haapsalu linna noorte huve,” sõnas Uibo.

Noortevolikogu istungid on vähemalt kord kuus huvikeskuses. Istungid on avalikud.

Lääne Elu

Muinsuskaitsepäev kutsub ringkäigule Uuemõisa pargis

Euroopa muinsuskaitsepäevade puhul on neljapäeval ringkäik Uuemõisa pargis ning reedel räägitakse Ridalas kalmistuist ja kalmistukultuurist. Läänemaa muinsuskaitseinspektori Kalli Pesti sõnul on tänavu 7.–10. septembril peetavate Euroopa muinsuskaitse-

sepäevade teema pärand ja maastik ning seepärast on tähelepanu all ka Uuemõisa mõisapark.

Ringkäiku juhivad Ridala vallavanem Helen Rammu, ehitustöid teinud Nordpont OÜ esindaja Kristian Pärtma ning haljastustööde teostajad Sigrit Landing ja

Katrin Kaevats firmast OK Acer OÜ. Muinsuskaitsest kõneleb Kalli Pets. „Räägitakse pargi uuendamise, alates projekti koostamisest kuni valmis saanud töödeni, ning ka sellest, millised põnevad muudatused veel ees ootavad,” lubas Pets.

Pets lisas, et uudistama võiksid tulla nii need, kel endal pargi korraldamine kavas või käsil, kui ka need, kellel jääb Uuemõisa park igapäevasele teele või kes parki vaba aja veetmiseks kasutavad. „Äkki tuleb veel mõni tore ettepanek keskkonna mõnusamaks

muutmiseks,” lootis Pets. Ringkäik Uuemõisa pargis algab 7. septembril kl 13 peahoone eest.

Reedel kl 10 algab aga Ridala pastoraadis teine kujundatud maastike teemaga haakuv üritus – kalmistukultuuri teabepäev.

KAIRE REILJAN

EKRE unistab Lihula samba taastamisest

EKRE Lihula osakonna liikmed meenutasid laupäeval kohalikul kalmistul sealt 13 aastat tagasi teiselatut mälestussammas.

2. septembril 2004 kell 21 paiku teiselatuti sammas rahva vastuseisust hoolimata oma asupaigast. Samal päeval oli Juhani Partsi valitsus andnud regionaalminister Jaan Õunapuu- ja siseminister Margus Leivole korralduse võtta mälestussammas maha, sest „see on Lihula kalmistul riigi maale omaniku loata püstitatud ebaseaduslik rajatis, mis kahjustab Eesti mainet vaatamata selle algatajate eesmärkidele”.

Inimesi oli tookord kohapeal umbes 200. Politseijõudude toel hoiti rahvast tagasi. Samuti ei lastud ligi tolleaegset Lihula volikogu esimeest Jaak Kastepõldu ega vallavanemat Tiit Madissoni.

13 aastat hiljem on nende sündmuste mõju pisut tuhmunud, aga Lihulas mäletatakse

seda päeva värvikalt. Tolleaegne otsus oli ennatlik, ei kuulatud rahvast ega tema soove. Ka semiootikud jõudsid tookord järeldusele, et „ausambal kujutatud märgid ja tekst on allutatud rahvuslikule dominandile ega ülista kuidagi natsismi”.

EKRE Lihula osakonna liikmed otsustasid tõrvikute valgusel seda päeva meele pidada ning viia mälestusmärgi asupai- ka lilled ja küünlad, et meenutada neid mehi, kes 1940–1945 seisid Eesti iseseisvumise eest.

Meenutushetkel olid kohapeal ka tolleaegne vallavanem Tiit Madisson, Vigala kandi mees Reemet Kasekamp ja Velise kandi mees Jaan Hatto. Kuna ilmi nuttis meie kangelaste pärast, siirduti kohvikusse, kus jätkus arutelu päevapoliitilistel teemadel. Öhtu lõpuks otsustati, et võimalusel hakatakse taas taotlema samba oma esialgsele asupaigale toomist.

MEELIS MALK

EKRE Lihula osakonna juht

Ann ja Ants Roos kuulutavad välja muinasjutuvõistluse

Heade asjade kestmisel ja püsimisel on lootuse ja lohutuse sõnum manuses nagu muinasjututõel. Juba kahekümne kuuendat korda kuulutavad Ann ja Ants Roos 6. septembril, oma poja sünniaastapäeval välja Sten Roosi nimelise muinasjutuvõistluse.

Sten Roosi nimeline muinasjutuvõistlus on maha käinud pika tee ja sellel teel kasvunud ning muutunud. Kümnete lugude asemel tuleb igal aastal kokku sadu muinaslugusid üle terve Eesti. 26 aastat tagasi ei pidanud Ann ja Ants Roos veel silmas neid eesmärke, mis on nüüd. Praegu on laste pika traditsiooniga võistukirjutamise eesmärk hoida eesti keelt, arendada muinasjutude väljamõtlemise ja paberile panemise kaudu kirjaliku enese-

väljenduse oskust. Muinaslood annavad lugejale, sh (ja eriti) täiskasvanud lugejale pildi sellest, mida lapsed nüüdisaja elus märkavad, mida oluliseks peavad, mis lapsi paeluvad, huvitavad, häirivad... Rääkimata sellest, et lugudest kokku õhkub mõõtmatu palju loomisrõõmu. Hea tunne on seda rõõmu hoida ja õhutada.

Ann ja Ants Roos ootavad 10–15aastaste laste kirjutatud muinaslugusid 22. detsembrini aadressil Endla 2b–1, 90504 Haapsalu, märgusõnaga „Steni muinasjutuvõistlus”.

Lugude pikkus võiks piirduda 1–2 A4 suuruses paberilehega. Võistluse tulemused saab teada 2018. aasta aprillis-mais. Parimad muinasjutud avaldatakse ajakirjas Hea Laps.

KRISTA KUMBERG

Rannarootsi muuseumi direktor Ülo Kalm loodab, et novembri lõpuks jõutakse ehitustööga lõpule.

2 × ARVO TARMULA

● SUUR RENOVEERIMISTÖÖ

Rannarootsi muuseum saab sünnipäevaks soojaks

Rannarootsi muuseumi näitusemaja suleb kolmapäevast ukseid, et need detsembris muuseumi 25. sünnipäevaks uuenenud kuues taas avada.

KAIRE REILJAN

kaire@le.ee

1990. aastate teises pooles muuseumi näitusemajaks ümber ehitatud kunagine Väedeni kõrts vajas Rannarootsi muuseumi direktori Ülo Kalmu sõnul juba ammu uuendamist. „Talviti kippsid vesi külmuma, põrandad vajusid,” nimetas ta peamisi probleeme.

Neli aastat tagasi, mil muuseumi kontorihoone soojapidavaks muudeti, jäi näitusemaja sellest kõrvale, sest kuulus projekti esitamise ajal eraomandusse. Eestirootsi juurtega perekond Heymani annetuse ja Rootsi kuningafondi toel ostis Eesti riik maja endise omaniku pärijailt ära ning see kuulub nüüd õigusega muuseumile.

Nüüd alanud põhjaliku remondi ajal saab muuseumi näitusemaja uue soojustuse, välja vahetatakse ukseid-aknad ja põrandad ning maja hakatakse kütma maaküttetega.

Kalm ütles, et ehitajad on juba alustanud vundamendi soojustamist ja väliterrassi korras- tamist, sisetööde algusega pidi aga pisut ootama: „Teisipäeval tuleb meile ekskursioonile viimane tellitud grupp. Pärast seda võtame ekspositsiooni maha ja sees hakkab lammutamise.”

Rannarootsi muuseumi näitusemaja remont maksab ühtekokku üle 111 000 euro. Raha saadi selleks kultuuriministeeriumi muuseumide reservist, ehitushanke võitis Haapsalu ehitusfirma Ehto. Ehitustöö peaks valmis saama novembri lõpuks ja siis hakatakse üles sätima uuenenud ekspositsiooni. „Aastavahetuseks on uus näitus üleväl,” lubas Kalm.

Rannavaip saab ruumi juurde

Ülo Kalm ja muuseumi peavarahoidja Anu Raagmaa kinnitasid,

Muuseumi näitusemaja saab muuhulgas ka uue soojustuse.

Rannavaibale tikitakse järg

Eestirootslaste ajalugu tutvustav tikitud rannavaip saab järje, seda tikitakse ühtaegu Eestis ja Rootsis.

Mõtte vaibale järg tikkida pakkus välja Rootsis tegutsev eestirootslaste organisatsioon SOV. Kui praegune 20 meetri pikkune vaip jutustab eestirootslaste lugu nende esmamainimisest kuni lahkumiseni Eestist, siis viiemeetrine järjevaip jutustaks nende edasistest saatusest nii Rootsis kui ka Eestis.

Rannarootsi muuseumi direktori Ülo Kalmu sõnul on nüüd otsustatud, et jätkuvaip tikitakse paralleelselt Eestis ja Rootsis. Viis vaibameetrit on jagatud horisontaalselt pooleks – ühel poolel on eestirootslaste elus olulised sündmused Rootsis, teisel poolel Eestis.

Mõlemad vaibapooled disainib Rannarootsi muuseumi teadur Jorma Friberg, kes on kujundanud ka praeguse rannavaiba. Eesti osa tikivad Rannarootsi muuseumi juures koos käivad neljapäevamemmed, Rootsi poole aga SOVi liikmed.

20 meetri pikkune rannavaip valmis 2002. aastal Rootsi kuninga Carl XVI Gustafi külaskäiguks.

et põhimõttelisi muudatusi püsinäitustes ei tule.

Eestirootslaste ajalugu tutvustav 2002. aastal valminud tikitud rannavaip läheb oma kohale tagasi. „Kuna vahesein läheb ehitusega maha, anname vaibale ilmselt rohkem ruumi,” rääkis Kalm.

Ka suure ruumi püsinäitus, mis tutvustas rannarootsi piirkondi, ajalugu ja paadiehitus-

traditsioone, jääb üldjoontes samaks.

Eesti- ja rootsikeelsetele tekstidele lisanduvad ingliskeelsed, sest Kalmu sõnul on nende järel tekkinud üha suurem vajadus. Tekstide tõlkimisega inglise keelde on lubanud aidata Uppsala ülikooli professor Göran Hoppe.

Esimesele korrusele jääb alles neljapäevamemmede käsitöö-

ruum. „Memmed saavad nüüd soojas toas käsitööd teha,” lisas Kalm.

Teisele korrusele tuleb rändnäituste ruum. „Mida väikese kambri teha, me veel päris kindlalt ei tea,” ütles Raagmaa.

Kalm unistab, et koos remondiga saab muuseumi ekspositsioon ka uue valgustuslahenduse. „Vanad lambid võtavad palju voolu ega ole silmale hea,” põhjendas ta vajadust uute öko- noomsete leedvalgustite järele.

Plaanid paadikuuriga

Näitusemaja remondi kõrval on Rannarootsi muuseumi töötajate mõtted juba järgmise projekti juures – sihikule on võetud muuseumi õues asuva paadikuuri ümberehitus.

Kalmu sõnul on paadikuuri projekteerimise hange lõppenud ja selle võitis Tallinna ettevõtte Restor. „Järgmiseks aastaks peaks tööprojekt valmis olema,” rääkis Kalm.

Muuseumirahva kujutluses laieneb paadikuur enam kui kolm korda, mahutades ka kohviku. Teisele korrusele tuleb ajutiste näituste saal, mida saaks kasutada ka kuni sada inimest mahutava nõupidamisruumina.

Kas ja millal võiks paadikuuri ümberehituseks minna, ei osanud Kalm ennustada, sest raha selleks veel pole.

Paadikuuri projekteerimist toetas enam kui 30 000 euroga rootslasest antropoloog ja filantroop Sigrid Rausing, kes õpetas 1990. aastate alguses ühe aasta Noarootsi gümnaasiumis ja kirjutas toonastest elust Noarootsis raamatu. „Kirjutasin Rausingile kevadel ja küsisin, mis ta arvab, kui meil oleks Hambergi ja Heymani maja kõrval ka Rausingi maja. Ta arvas sellest hästi ja kandis 34 000 meile üle,” rääkis Kalm.

Marimetsa Kapp
Lääne-Eesti maastikuratta sari 2017

Matsalu X rattamaraton
10.september 2017
Kirbla keskus
Distantsid 45 ja 20km
Stardid 12.00 ja 12.15
Lastesõidud 11.00

Registreerimine ja täiendav info
www.marimetsakapp.ee
www.facebook.com/MarimetsaKapp

MAAKONDADE TURNIIR

Läänlaste jalgpallikoondis purustas Saaremaa 5:1

Sadakond pealtvaatajat, kes laupäeval vihmasadu trotsisid ja staadionile tulid, said tasuks näha nii võõrsil mängivaid Läänemaa jalgpallitähti kui ka seda, kuidas põrmustati favoriidiks peetud saarlased.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Eesti maavõistlused on võistlussari, kus võistlevad 30 aasta vältel omavahel 15 maakonna ja Tallinna koondised. Igal aastal peab iga koondis ühe kohumise. Üldse mängitakse ühe vastasega kaks korda – kodus ja võõrsil. Möödunud aastal mängis Läänemaa võõrsil Saaremaa ja kaotas 1:11.

Seekord olid platsil kõrgliigaklubi Levadia kapten Rimo Hunt, Eesti rannajalgpallikoondise mees Rasmus Munskind ja praegu 2. liigas Nõmme Unitedis mängiv väravamasin Mark Kolosov, kuid puudusid Lihula mehed, kellel oli samal päeval liigamäng. Ka haapsallastel oli järgmisel päeval tähtis liigakohutamine.

Hundi ja Einmanni hea mäng

Läänemaa läks juba 6. minutil Rasmus Munskindi väravast juhtima. Esimene poolaeg lõppeski 1:0. Teise poolaja alguses kasvatas Rimo Hunt eduseisu kahele väravale ja edasine oli juba läänlaste pidu. 64. minutil lõi Munskind 3:0; 69. minutil Mark Kolosov 5:0. Alles siis sai Kaarel Kööp kirja saarlaste ainasa värava.

„Võistkonnakaaslased jätsid positiivse mulje. Arvasin, et tuleb palju sumbuursem mäng, aga meil lasti palju mängida, anti palju ruumi ja mäng oli ilus,” rääkis Hunt.

„Võimalusi oli meil rohkemgi, aga 5:1 vastas üsna täpselt mängupildile,” lisas ta.

„Rimo oli keskvaljal ja kattis juba ise suure osa väljakust ära,” ütles Hundi esimene treener ja Läänemaa koondise loots Aavo Tomingas. „Ta jõudis väljakul igale poole, kontrollis positsioone, jagas kvaliteetseid sööte. Selliste meestega on lust mängida.”

„Hundil oli võimalus teinegi värav lüüa. Karmo Einmann andis talle supertsenderduse, Rimo lõi peaga vaid pool meetrit väravast mööda,” sõnas Tomingas.

Läänemaad esindanud Levadia kapten Rimo Hunt (sinises) valitses tervet keskvalja ja jagas oivalisi sööte.

ARVO TARMULA

Turniiritabel

(mängud / väravate vahe / punktid)

1. Harjumaa 6 / 27:10 / 16
2. Valgamaa 6 / 31:12 / 3
3. Võrumaa 6 / 16:11 / 13
4. Ida-Virumaa 6 / 26:17 / 12
5. Tallinn 6 / 4 / 14:10 / 12
6. Järvamaa 6 / 19:20 / 10
7. Saaremaa 6 / 18:16 / 9
8. Tartu 6 / 11:12 / 9
9. Viljandimaa 6 / 12:15 / 9
10. Pärnumaa 6 / 17:17 / 7
11. Raplamaa 6 / 10:15 / 7
12. Lääne-Virumaa 6 / 6:9 / 6

13. Läänemaa 6 / 16:25 / 6
14. Jõgevamaa 6 / 10:14 / 4
15. Hiiumaa 6 / 7:17 / 4
16. Põlvamaa 6 / 10:30 / 4

Läänemaa koondise väravalööjad läbi aastate (16)
Mark Kolosov 5, Aleksandr Vassiljev 4, Rasmus Munskind 2, Vladislav Šikirjavõi 2, Artur Matto 1, Rimo Hunt 1, Kristo Enn 1.

se ja mängib esiliigas Flora U21 meeskonnas. Flora U21 on praegu esiliiga liider.

„Karmo on eelmise hooajaga võrreldes läbi teinud väga kõva arengu. Aga ta ka pingutab. Kui ta Haapsalus treenib, siis teised poisid lähevad trenni lõppedes

koju, Karmo jääb veel edasi harjutama,” ütles treener.

Liigas võit ja kaotus

Lihula mängis laupäeval koduväljakul III liigas Kernu Kadaka ja sai 3:1 võidu. „Raskelt tulnud võit,” ütles Lihula võistkonna esindaja Argo Mött. „Kernu mängis väga hästi. Alles üsna mängu lõpus 1:1 pealt saime kaks väravat, mis mängu ära otsustasid.”

Võit kindlustas lõunaläänlaste kolmandat kohta liigatabelis. 17 vooru järel juhib Pärnu Poseidon 40 punktiga, teine on Tallinna FC Castovanni Eagles 39, kolmas Lihula 36 ja neljas nädalavahetusel viigiga leppinud Kärdla 32 punktiga.

Teise liigas pääseb võitja. Teise koha võistkond mängib üleminekumänge II liiga eelviimasega. Kui liidrid peaksid komistama, võib Lihula tõusta II

liigasse. „Meie siht ei ole teine liiga, kuigi me pidureid peale ei pane,” ütles Argo Mött. „Oleme selles mõttes huvitav võistkond, et me trenni ei tee. Saame kokku ja mängime. Enamikus on juba vanemad mehed,” lisas ta.

Läänemaa JK seevastu on noorte meeste võistkond, kes on mitu aastat püüdnud pääsu teise liigasse. Pühapäeval mängiti liidri Pärnu Poseidoniga ja jäädi alla 1:2. See tähendab praegu liigas 5. kohta 31 punktiga ja sisult edasipääsulootuse kustumist.

„Pool meie võistkonda pidi laupäeval maakonna koondise eest mängima ja midagi ei ole teha, see mäng jäi jalgadesse,” ütles Aavo Tomingas.

IV liigas mängiv Haapsalu JK alistas pühapäeval võõrsil 3:0 FC Toompea ja juhib IV liiga põhjalääne piirkonda 31 punktiga 13 mängust.

rääkis ta, et tahab jälle mängida. Ainult et õigetest alustel ja isenda jaoks. Ajab oma asja, pööramata ümbritsevale olulist tähelepanu. Tundub, et selline suhtumine viib edasi.”

Kanepi laupäevane kolmanda ringi matš Jaapani tennisisti Naomi Osakaga (WTA 45.) jääb meelde eelkõige otsustava kolmanda seti pärast. Kanepi jäi taha 2:4, kuid suutis kindlameelse ja võitlusliku mänguga minna juhtima 5:4 ja võita 7:5. Eelmised setid olid lõppenud 6:3, 2:6. Kanepi enesekindlus ja valmisolek süstis ka edasi lootusi. WTA jooksvas edetabelis on Kanepi tõusnud juba 150 parema hulka ja nagu ta ise pärast viimast võidumängu ütles, ei taha naeratus näolt kaduda.

AIVO PALJASMAA

Kaia Kanepi mäng muutub aina mõjusamaks

Kui vihm ei seganud, siis peeti möödunud südaööl US Openi tenniseturniiril kaheksandikfinaal Kaia Kanepi (pildil) ja Venemaa esindaja Daria Kasatkina (WTA 38.) vahel.

Kanepi on New Yorgi väljakuil kogu tennisemaailma üllatanud, rääkimata kodustest poolhoidjatest. Tipptennisisti ema Anne Kanepi tunnistas, et jälgib koos abikaasa Jaaguga turniiri hämmeldunult. „Kas see on tõesti meie laps, taban ennast mõtelt, kui Kaia mängu jälgin.”

Tütrega ollakse iga päev kontaktis, aga tennisemängu nüansse ei arutata. Kaia Kanepi professionaalne tase on selleks liiga kõrge ja selleks on tal teised nõuandjad. „Üldise olukorra kohta võib aga öelda, et kõik on hästi,” lausub ema ja tunnistas, et

Kaia Kanepi.

kartis kvalifikatsiooniturniiri väga. „Sealt oli minu meelest hoopis raskem läbi murda kui näiteks põhiturniiri esimesest ringist. Arvasin ette, et Francesca Schiavone Kaia vastu ei saa. Kuigi võit nii kergelt ei tulnudki, aga eks Kaial läinud närv vist sisse.”

Eelmisel tipp-perioodil nurisetti aeg-ajalt Kanepi liigse läbema-

tuse üle, kus ta oma võimsa mängustiili juures tahtis palli ruttu punktiks lüüa. Nüüd New Yorgis on ta meelde jäänud sellega, et kannatab ära ka pikemaid pallivahetusi.

„Kui ei ole kõige paremat füüsilist vormi, siis kiputaksegi kiiret punkti mängima. Kaia mängib praegu targalt ja nagu teada, tark ei torma,” hindas Anne Kanepi oma tütre hetkeseisu.

Haapsalu tennisitreener Veljo Kuhi tunnistas, et Kaia Kanepi mänguklass ei ole paari vahe-aasta jooksul kuhugi kadunud. „See on tal kogu aeg sees olnud. US Openi mängu vaadates on näha, et serv ja ka kõik ülejäänud mänguelemendid on korras. Väljakul näeb ta välja enesekindel ja see ei kao ka rasketel mänguhetkedel.”

Kaheksandikfinaali eel tunnistas teenekas tennisitreener, et võimalused on võrdsed. „Mõlemad (Kanepi ja Kasatkina) on agressiivsed mängijad, aga tänapäeva naiste tennis on 90 protsendi ulatuses rajatudki agressiivsusele ja tugevatele löökidele. Kes oskab peale selle ka hästi tõrjuda ja on visa kaitsemängus, see lõpuks võidabki.”

Kanepi klassikaaslane Haapsalu linna algkooli päevilt, Eesti üks paremaid jalgpalli ründemängijaid Rimo Hunt ütleb, et Kaiaga kohtuvad nad ikka aeg-ajalt. „Alles suve alguses ajasime pikemalt juttu. Kaia jättis positiivse mulje,” rääkis FC Levadia ründeäss. „Ta on ju mitu korda omavahelises jutus öelnud, et talle nüüd tennisest aitab. Läheb aga mõni aeg mööda ja... Suvelgi

LÜHIDALT

Argo Jõesoo tuli Kahe Silla jooksul kuundaks

17. Kahe Silla jooksul Pärnus laupäeval tuli ligi 1900 osaleja seas kuundaks Läänemaa jooksja Argo Jõesoo (pildil).

Jüri Jaanson algatatud Kahe Silla jooksu pikkus on täpselt 10 kilomeetrit. Jooksu lõpetas kokku 1894 jooksjat, sealhulgas 800 naist. Võidu sai nagu kolmel varasemalgi aastal Keenia jooksja Ibrahim Mukunga Wachira ajaga 29.45. Eesti olümpiamehed Tiidrek Nurme ja Roman Fosti olid vastavalt teine ja neljas.

Läänemaalt oli seekord üle 20 võistleja. Argo Jõesoo kuunda kohta aeg oli 31.14. Jõesoo ütles, et eesmärk oli rahulikult alustada, et ennast kiire algtempoga mitte kinni tõmmata. Eelmise aasta-aastaga võrreldes läbis Jõesoo distantssi üle minuti kiiremini. See on hea näitaja enne Eesti meistrivõistlusi maratonijooksus, mis peetakse 10. septembril Tallinnas koos sügisjooksuga.

Järgmised Läänemaa mehed olid Igor Skatško ja Jaan Kostjukov, kes saavutasid vastavalt 29. ja 84. koha. Nende lõppajad olid 35.39 ja 38.29.

Kolm kiiremat Läänemaa naist Kahe Silla jooksul olid Ly Märss, Mare Padu ja Viivi Käapa. Naiste arvestuses olid nad vastavalt 44., 52. ja 498. aegadega 46.04, 46.30 ja 1.02.16.

Poiste A-klassis oli neljas ja üldarvestuses 78. Ruslan Sergatšjov ajaga 38.11. Samas vanuseklassis oli Martin Teppan ajaga 42.26 kümnes. Ka tema jooksis minuti kiiremini kui möödunud aastal.

Klubikaaslane Läänemaa kergejõustikuklubist Ainar Sten Junker oli juunioride klassis 11. ajaga 44.55.

Neidudest osales sel jooksul Läänemaalt vaid Hanna Hatto, kes tuli juunioride klassis kaheksandaks ajaga 58.37.

Endel Susi

Haapsalus näeb taas head kergejõustikku

Laupäeval, 16. septembril peetakse Haapsalu linnastaadionil Läänemaa lahtised kergejõustikuvõistlused.

Läänemaa kergejõustikuklubi ellukutsutud võistlust peetakse teist aastat ja see on mõeldud eelkõige oma maakonna kergejõustiklastele. Oodatud on osalejad ka mujalt Eestist. Kui mullu oli võistlus alade poolest rikkalik, siis tänavu on kavas neli ala.

2016. aasta võistlustel oli osalejaid 18 omavalitsusest üle Eesti kokku 75 ning nad said võistelda kümnel kergejõustikualal. Tänavu ootab sportlasi 200 meetri jooks, 400 meetri jooks, kuulitõuge ja kettaheide. Suur rõhk pannakse sel aastal noortele. Osaleda saavad noored alates 12. eluaastast, st noorim vanuserühm on U14. Üldse võistleb viis vanuserühma kuni täiskasvanuteni välja. Kõikidel on omaette arvestus. Noored võistlevad oma vanuse ette nähtud heite- ja tõukevahenditega.

Möödunud aastal võitis 400 meetri jooksu 14aastane hiidlane Joel Hiis ajaga 54.3. Samalt saarelt pärit 15aastane Kelly Nurk hüppas kaugust 5.15. Kinksi külast pärit Krista Viipsi heitis aga vasarat 49.23.

Kuna võistluse vastu on juba praegu tundnud huvi mitu Eesti tipptugejõustiklast, näeb hooaja lõpule vaatamata loodetavasti häid tulemusi ka Haapsalus.

Läänemaa kergejõustikuklubi on sel suvehooajal Lihulas ja Haapsalus korraldanud juba kuus kergejõustikuvõistlust.

Jaanus Getreu

Kirju Buenos Airesest

59. osa

JÄRJELUT

EIA UUS

Vanasti olid ka „pimedad tiigrid”: näiteks piljardisaali seinas oli salasahtel, kuhu panid raha sisse ja said joogi vastu baarmeniga pilku ega sõnagi vahetamata.

Veel sain teada, et tänapäeva kokteilikultuur saigi alguse toona, kui legaalselt alkoholi toota ei tohtinud ning puskari õudne maitse tuli kuidagi ära varjata!

Just toona tulid Põhja-Ameerikast paljud baarmenid Buenos Airesesse – kodumaal oli nende amet keelu all – ja sinne kokteilikultuur sai hoo sisse. Nagu New York, on ka BA linn, kus kohtub mitu tugevat kultuuri ja palju sisserännanuid. Sellest inspireeritud kokteiliga, mis sisaldas eri rahvuste jooke, ehk džinni, Camparit, Cinzanot, Cointreaud ja Kirschi, võitis argentiinlasest baarmen 1954. aastal maailmameistrivõistlused kokteilinduses. Ka praegu on Buenos Aireses palju rahvusvaheliselt tunnustatud baarmeneid.

Üks siinseid kuulsaid speakeasy'sid on maailma kümne parima baari hulka arvatud Florería Atlántico – kauni fassaa-

diga lille- ja veinipood Retiro rongijaama lähedal. Õhtupimedal jõuka linnaosa tänaval ei paista heledalt valgustatud lillepood küll kohana, kuhu taipaks pa-handusi tegema minna, aga kui avada poes olles seina sisse varjatud raske külmikulaadne uks, on selle taga keldrisse viiv trepp. Seal ootab pikk baarilett, hämaralt valgustatud ja rohkete lilledega ruum, kus saab süüa ja väga korralikult juua. Baar on inspireeritud immigrantidest, kes 19. sajandil Buenos Airesesse rändasid ja kunagi ära ei läinud: kokteilimenüü koosneb neljast osast – Hispaania, Prantsusmaa, Inglismaa ja Poola. Baaris tehakse oma kuulsat *yerba mate*'ga džinni ning kokteilides kasutatakse ka lillelisi elemente – lillepood on avatud kuni baari sulgemiseni hommikul nelja paiku.

878 ehk Ocho siete ocho või lihtsalt El Ocho asub Villa Crespo linnaosas väga vaiksel tänaval. Väljas pole seal paiknevale joogiasutusele muud viidet kui uhkel puidust uksele pisike majanumber 878. Kui see saladuse tase ebapiisav on, siis selle salabaa-ri tagaseinas on eraldi must sa-

lauks, millest pääseb veel salajasemasse baari. Kuigi argentiinlased käivad väljas väga (VÄGA) hilja, on 878's õhtul seitsmest üheksani vermuti *happy hour*. Mulle meenub, et José rääkis sellest, kuidas „teie seal Euroopas” nii vara väljas käite. Pidi olema pö-raselt absurdne ja natuke vahva ka kohe pärast tööpäeva lõppu või isegi õhtul kell 21 või 23 ni-na täis tõmmata ja normaalsel ajal magama minna. Argentinaspääd kõigepealt suutma üheni hommikul üleval püsida, et siis alles välja minna.

J. W. Bradley'sse pääseb, kui „sõita” rongiga läbi Euroopa – kohale jõudes „ootad” kõigepealt rongi, siis astud vagunisse, ja seda läbides jõuad vanaaegsesse raudteejaama. Omanik ostis vanad vagunid ja muud sisustuselemendid kokku Londoni

Just toona tulid Põhja-Ameerikast paljud baarmenid Buenos Airesesse – kodumaal oli nende amet keelu all – ja sinne kokteilikultuur sai hoo sisse.

oksjonitelt ning kokteilid on inspireeritud linnadest, kus Orient Express Euroopas peatub. Taas ei ühtki silti ega aknaid väljas, pead lihtsalt aadressi teadma.

Victoria Brown on aga peidetud inglise stiilis kondiitriärisse. Õues on fantastiline seinamaaling vanast kuninganna Victoriarist, kohviku tagaseinas on tel-listest uks, mis viib tööstusrevolutsioonist inspireeritud baari. Nime sai baar kurikuulsa kuulujutu järgi, mille sõnul Victorial oli afäär oma teenri John Browniga.

Harrison Speakeasy sai oma nime aga sajand varem New Yorgis elutsenud pere järgi, kellele kuulus Manhattani kuulsaim kalaturg, ja perepojal Nickyl oli seal salabaar 1922. aastast alates. Nii asub ka see lokaal mereandidele spetsialiseerunud Nicky New York Sushi restorani varjupool-le. Kui Nicky New Yorgist välja kihutati, leidis ta uue elu ja armastuse Buenos Aireses. Harrison Speakeasy on tegelikult liikme-kaartidega salaklubi, aga nüüd on reegleid nii palju lõdvemaks tehtud, et võid pärast kulukat õhtusööki restoranis öelda kelnerile parooli: palun näidake mul-

le *bodega*'t ehk veinikeldrit. Siis viiakse sind väiksesse ruumi, kus avatakse seif, milles asubki tõeline vanakooli *speakeasy*, kust ei puudu isegi klaverimängija. Kuul-saad baarmenid oma fantaasiat ta-gasi ei hoia ja nii võibki su kok-teil saabuda väikeses auruvedu-ris, mille korstnast tossu tõuseb, või hoopis peidetuna raamatu sis-se, sest on kuiv seadus.

Minu mahitusel valisime aga Franki Palermos. Arévalo tänaval polnud justkui midagi. Nii tüh-jad pimedad munakivitänavad, et tundus, nagu oleks Uberi juht meid pärapõrgusse toonud. Aga tänaval seisab üks naine, suure raudukse ees, millel on tibatilluke kiri, Frank's. Ka tema on esimest korda, teda kutsus sinna Tinderi-kohting. Mõelda, kui põnev: lähed kohtuma mehega, keda pole ku-nagi varem näinud, ja enne pead läbi tegema kogu selle katsumus-te jada, et tema juurde pääseda.

Turvamees küsib selle näda-la parooli, naine teab. „Adelan-te,” ütleb uksehoidja, tulge sis-se. Oleme imelikus pisikeses ruu-mis, nagu karbis, mustas karbis, mille nurgas on telefoniputka. Järgneb

RISTSÕNA

KARIN TEDER

	kastmis-vahend	paekallas P-Eestis saad om. käandes	siimens riik Kaukaasias	juunior tüür riigikogu amper	n.nimi melonipuu villi	Disney koomiksi-tegelane boor	kohisiga televisioon ehk	vallsejjak kurb, norus	roos (ingl) m.nimi
kosjakaupa sobitav vanem naine									
vene m.nimi									
kreeka täht									
lähe									
musi (ingl)									
kuri, õel									
äike									
ehk									
ilus									
havi									
suur karp									
vähene, väike hulk									
per aspera ad ...									
itkemine esimene									
nii ja ...									
raiumis-vahendid									
kirre									
üleaedne									
null									

SUDOKU

6				4			8	2
		8					7	
2	3			7				9
	9		6	5	3			
	7			8		9		3
8					7			
3							6	7
			8		9	2		
		1	7					

TEATED

Hea Haapsalu ja Ridala rahvas, kutsume teid koos mõtlema Haapsalu ja Ridala oluliste teemade üle!

Kogunemised on:

- teisipäeval, 5. septembril kell 18 Põgari (Mäevalla) palvemajas Põgari-Sassi külas;
- reedel, 8. septembril kell 18 Ridala pastoraadis Kolila külas;
- reedel, 15. septembril kell 18 Asuküla seltsimajas Mägari külas;
- teisipäeval, 19. septembril kell 19 Võnnu seltsimajas Üsse külas.

Teid ootavad Peeter Vikman, Jaanus Karilaid, Helen Rammu, Aare Tamm ja teised Keskerakonna kandidaadid.

Keskerakond

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

KOP 2017 SÜGISVOORU INFOPÄEV

Infopäev on teisipäeval, **12. septembril** algusega kell 14 Lääne maavalitsuses Lahe 8, Haapsalu, II korrus, suur saal.

Osalemiseks registreeruda: <http://tinyurl.com/ydgwfcf8>

Tiina Ojamäe, e-post tiina@lak.ee; tel 473 5538.

Mati Kallemets, e-post mati.kallemets@laane.maavalitsus.ee; tel 472 5618.

KOP taotluste esitamise tähtaeg 2. oktoober 2017. a kell 16.30.

Taotlused tuleb esitada asukohajärgsele Lääne maavalit-susele aadressil Lahe 8, Haapsalu 90503 või e-postiga info@laane.maavalitsus.ee

Taotlusinfo on saadaval KÜSK veebilehel: <http://www.kysk.ee>

ÖNNITLUS

Juubilar
ARNO TELLER.

*Olgu rõõmu ja silmade sära,
olgu paljugi nii nagu enne.
Aga rohkem kui mis tahes vara
olgu sul tervist ja õnne.*

Soovivad prk Vendel ja
Amberman

Lääne Elu toimetus
Haapsalus Posti 30
avatud E-R kl 8.30–17,
e-aadress info@le.ee.

Veebis loe
www.le.ee.

KULTUURITEATED

• TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €.

Sügis-eripakkumine – kohvi-šo-kolaadimähis 56 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja sauna-keskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

• TANTSÜHTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. Laupäeval kl 20.30 tantsuõhtu. Tel 472 4605, 503 7289. Vt framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. R, 8. sept kl 20 tantsuõhtu, mängib Rain Poolen & Imre Raidla. L, 9. sept kl 20.30 tantsuõhtu, tantsuks mängib ja laulab Urmas Koppel.

• KINO

Haapsalu kultuurimajas 5.–7. sept kl 17.30 animafilm „Paras pähekel 2”, pilet 3 €. 5. ja 6. sept kl 19.30 film „Rachel, mu piin”, pilet 4 €.

• TEATER

SEE teatris 10 sept kl 14 esitleb Kose näiteseltsing „Kikerdis” lavas-tust „Mulluta Mari ja Uiu küla”. A. Liivese jutu „Tormipüha” järgi dra-matiseerinud ja lavastanud Maie Matvei. Piletid 3 ja 2 eurot.

• RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P suletud. Igal laupäeval kell 11 on lasteraamatukogus jutuhommik. Raamatulaenutuspunkt sotsiaalma-jas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

• MUUSEUMID

Hanila muuseum avatud ettetelli-misel. www.hanilamuuseum.ee.
Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee. Prant-susmaal tegutseva graafiku Laura

Lainvæe tööde näitus „Kohtumised” avatud 7. septembrini.

Rõude muuseum avatud L ja P kl 11–16, muul ajal ettetellimisel tel 5683 1203. Avatud näitus „20. sajandi rõivad ja peakatted”.

Lihula muuseum avatud ettetelli-misel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

Rannarootsi muuseum on 6. sept suletud remondi tõttu. Rõõmsa taaskohtumiseni uuel aastal.

Haapsalu raekoda (Kooli 2) on 17. septembrini avatud E–P 11–17. Edasi K–P 11–17. www.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) on 17. septembrini avatud E–P 11–17. Edasi K–P 11–17. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum R–P 11–16. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muu-seum on remondi tõttu suletud. Endiselt on avatud linnuse suur õu ja mänguväljak. Toomkirik on ava-tud R–L 10–14, P 11–15. Giidituu-rid: linnus@salm.ee; 372 518 4664.

• NÄITUSED

Maie kunstipood (Posti 2): E–R 10–18, L 10–15 Haapsalu ja Lää-nemaa kunstnike müüginäitus.

Haapsalu kunstikooli galeriid (Jaani 2) T–R 14–18 ja L 12–16. Ta-suta. Majagaleriis: kunstikooli õpi-lastööde näitus kunstiringi ja ette-valmistusrühmadelt 9. septembrini. Hoovigaleriis: Animaenigma 18. septembrini.

Võlvgaleriis: May ja Ursula Aava-salu näitus „Õös on asju” 9. sept.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11) T–R 10–18, L 10–15.

Keskraamatukogu (Posti 3): lugemissaali fuajees näitus „100 aastat Eesti autonoomia väl-jakuulutamisest”.

Haapsalu pitsikeskus (T–R 11–18, L 11–15).

Haapsalu linnagaleriis Raul Kelle-ri „ravi/cure” näitus.

Spaahotelli Laine fuajeegaleriis (Sadama 9/11) Aide Leit-Lepmet-sa maalide näitus „Lav stori Haap-salu moodi”.

Kullamaa kultuurimaja galeriis käsikirjast emakeelse piibli.

MÜÜK

Müüa kütte- ja kaminapuud nii lahti-selt kui ka võrgus 40 l / 60 l, klotsid ja tulehakatis 40 l võrgus ja lehtpuu saepuru kotis. Tel 501 8594, kaminapuu.ee.

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuid, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa pakitud puidubriketti ja pelleteid koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 5078754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuude müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tärne alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Müüa küttepuud. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Küttepuude müük (30–60 cm), ka võrkottides. Soodsad hinnad ja kiire tarne. Helista ja me toome ära. Tel 5457 5571.

Haapsalu Veevärk AS müüb **kompostmulda**. 4 tonni linna piires (Uuemõisa, Kiltsi, Paralepa ja Valgevälja k.a) koos veoga 22,40 €. Info ja tellimine 473 5018 või 514 5857.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Küttepuid kuiv ja pooltoores 30–50 cm ja 3 m küttepuid al 10 rm. Vedu hinnas. Hind kokkuleppel. Tel 5647 7966.

Sa kõigest valust, vaevast vaba. Head und, nüüd vaikselt maga.

Mälestame kallist sõpra **VIKTOR TESLIKOV**i ning avaldame südamlikku kaastunnet Ingele, Margaritale, Peetritele ja Janekile peredega abikaasa, isa ja vanaisa kaotuse puhul.

Aide, Veljo, Aivi ja Tarmo

Mälestame **VIKTOR TESLIKOV**i. Meie sügav kaastunne Ingele ja lastele perekondadega.

Naabermaja „Ranna” elanikud

Jõudsid elus palju anda, jõudsid muret, rõõmu kanda, kuni lõppes elutee...

Kallis Inge, sügav kaastunne sulle ja su lähedastele armsa **VIKTOR TESLIKOV**i kaotuse puhul.

Klaara, Benita, Šuura ja Vladimir

Halukaluri OÜ pakub poolkuivi ja tooreid halli lepa, sanglepa, kase ja segapuu küttepuid, halu pikkused vastavalt tellija soovile. Kogused al 3–17 ruumist. Hinnad kokkuleppel. Tel 5343 0708, lauri@halukaluri.ee.

Lepp ja segalehtpuu 30; must lepp ja saar 32 ning kask 35 €/rm. Kuiv okaspuu 34; segapuu 37; segalehtpuu 40; lepp 42; must lepp ja saar 44 €/rm. Kriske OÜ tel 5648 6058.

OST

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Läänemaa Jäätmejaam ostab vana-paberit, pappi ja kilet 20 €/t. Avatud E–R 9–17, L 9–14. Tel 5668 1436.

Ostan vanu raamatuid, postkaarte, fotosid, merevaigust ehteid, mööblit, märke, samovare, medaleid, münte, paberraha, maale, graafikat. Tel 5829 9810.

KINNISVARA

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põl-lumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja **HINDAMINE**. Tel **473 4376**.

Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Triovara Halduse OÜ ostab põllu- ja **metsakinnistuid** üle Eesti. Tel 507 2231.

Müüa Virtsu alevikus 2toaline ahju-küttega korter teisel korrusel. Hind 6000 €. Tel 5669 3665.

Rendile anda äripinnad aadressil Jaama 15, Haapsalu: 175 m² ja 36 m². Kontakttelefon 505 0188.

Müüa 2toaline korter renoveeritud maja kolmandal korrusel Kuuse tänaval. Tel 476 1181 ja 552 7675.

Ostan garaaži. Tel 5825 1592.

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

TEENUS

Teostame remonditööd eramajades ja korterites. Tel 551 6283.

Üks väike küünal süüta sa, mõtle, meenuta...

Südamlis kaastunne õpetaja Margaritale perega armsa isa

VIKTOR TESLIKOVi surma puhul.

Nõva koolipere

Iga lahkumine on raske, iga telesaattmine kurb...

Sügav kaastunne Ingele ja lastele peredega **VIKTOR TESLIKOV**i kaotuse puhul.

Ranna 3 majaelanikud

Mälestame **VIKTOR TESLIKOV**i. Meie sügav kaastunne Ingele ja lastele perekondadega.

Naabermaja „Ranna” elanikud

Avaldame sügavat kaastunnet Ingele abikaasa, tütardele Ritale ja Kristinale ning poegadele perekondadega kalli isa

VIKTOR TESLIKOVi surma puhul.

Olga ja Tanja

Ehitusfirma Developing OÜ

* katuste renoveerimine,
* fassaaditööd,
* majade ehitus,
* üldehitus.

Tagame kvaliteedi. Pakume koostööd korteriühistutele. Tel **5373 7796**. www.developing.ee

Korstnapühkimisteenus. Tel 5567 4532. Helistada E–R kell 8–17.

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Valmistame, müüme ja paigaldame ka lisaplekke. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

AHJUEHITUS OÜ

Korstnapühkimisteenus, pottsepatööd, konsultatsioonid, küttesüsteemide ekspertiinangud, lõõriuuringud korstnakaameraga, www.pottsepp.com. Tel **5660 5869**.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toredateks ja meelde jäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditööd. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Korstnapühkimisteenus üle maakonna. Tõmbeprobleemide lahendamine. Korstnad ja korstnapitside remont, ehitus ja taastamine. Küttekollete remont. Tel 5342 2642.

Rakkekaevude puhastamine ja remont. Tel 557 4792.

Kallis Inge, oleme Sinuga, kui jätab hüvasti kallid abikaasa

VIKTOR TESLIKOVi. Südamlis kaastunne lastele peredega.

Kursusekaaslastele tehnikumi päevilt

Südamlis kaastunne Silverile kalli ema

ENE-MAIE TIGASE surma puhul.

Viive ja Priidu pere

Mälestame kauaaegset head kolleegi ja ravijuhti **ENE-MAIE TIGAST**. Avaldame kaastunnet pojale.

SA Läänemaa Haigla

Mälestame endist töötajat **ENE-MAIE TIGAST** ja avaldame kaastunnet omastele.

AS Haapsalu Kuurort

Katuseredelite valmistamine. Katuseredelid OÜ. Tel 515 9155.

Viin ära teie juurest kodumasinad, vana mööblit, metalli, ehitusprahit jms. Lammustustööd. Teen väikseid ehitustööd. Tel 5802 9660.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Professionaalse tekstiilipesuri rent. Pihustiga puhastusseadet saab efektiivselt kasutada polstri puhastamiseks või plekkide eemaldamiseks vaipadelt. Hinnas sees pesuvahendit 1 vaiba, 1 diivani ja 1 autosalongi jagu. Päevarent 22 eurot. Info tabiremont@gmail.com.

Ehitus- ja remonditeenus. Üldehitajad ootavad tööpakkumisi ehitusvaldkonda kuuluvatele töödele, korterid ja eramajad. Oma transport ja töövahendid olemas. Küsi hinnapak-kumist tel 5673 0846.

TÖÖPAKKUMINE

KÜ Kastani 26 pakub tööd koja-mehele. Tel 504 5989.

Nigula Piim OÜ võtab tööle farmi-töölise Leediküla farmi. Vahetustega töö. Vajadusel elamiseks korter. Info tel 5341 2122.

OÜ Helm ootab oma ridadesse ehitustöölisi ja abitöölisi ehitusele. Tel 5666 0149, info@helm.ee.

METS

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**. Tel **511 0415** ja **517 9866**.

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raietööd. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogunud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetused kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Valus on mõelda, et Sind pole ja ilal Sa meie juurde ei tule...

ENE-MAIE TIGANE

Mälestame kurbuses armast sugulas. Sügav kaastunne Silverile.

Malle, Vello ja Kaira peredega Võrumaalt

Me oleme tulnud ja olnud, me läheme taas...

ENE-MAIE TIGANE Südamlis kaastunne Silverile armsa ema kaotuse puhul.

Mare, Maimu, Olga, Solveig ja Aino

Mälestame armast endist kolleegi **ENE-MAIE TIGAST**. Sügav kaastunne Silverile.

Helgi, Sirje ja Tiit

Kodu, mis armastusega loodud, lähedased, kes hinges hoitud, töö, mis südamest tehtud, nüüd sest kõigest saab vaid mälestus.

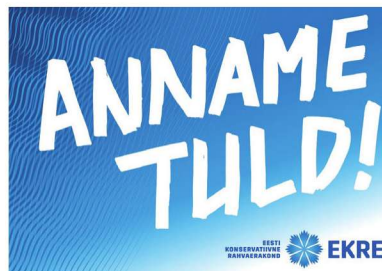
Mälestame **SILVI NIITSOOD** ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Heli, Olga, Reet, Aari ja Anne

KIRIKUTEATED

EELK KOGUDUSED
HAAPSALU R, 8. septembril kell 9 hommikupalvus (Jaani kirik). P, 10. septembril kell 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: meie ligimene. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe (toomkirik). Kantselei avatud E, K, R kl 9–15 Kooli 6. Diakoonia annetus-müük avatud E, K, R kell 10–13.
RIDALA R, 8. septembril kell 10–17 kalmistu- ja matusekultuuri teabe-päev (pastoraat ja kirik). Korralda-jad on muinuskaitseamet ja kogudus. Osavõttust palume teatada kal-li.pets@muinsuskaitseamet.ee või kyllike.valk@eelk.ee. Rohkem infot tel 508 4363 (Kalli Pets). P, 10. sep-tembril kell 13 vanavanematepäeva jumalateenistus kolmele põlvkonna-le (kirik). Koguduse kantselei avatud teisipäeviti kell 14–17.

Teade ja kuulutus saada aadressil info@le.ee

Jäi tühjaks koduõu ja tuba, ei ava ilal käsi koduvärvavat.

Lahkus meie kallis abikaasa, isa ja vanaisa **VILJO STÜF** 9.5.1945–2.9.2017.

Leinavad lesk, lapsed ja lapselapsed

Ärasaatmine laupäeval, 9. septembril kell 12 Alakülas Kooli talus.

Iga lahkumine on raske, iga telesaattmine kurb...

Südamlis kaastunne Maie Stüfile armsa abikaasa **VILJO STÜFI** surma puhul.

Läänemaa Haigla aktiivravi osakond

Kurvaks jäi kodu, tühjaks jäi tuba, lein raske südames...

VILJO STÜF Avaldame kaastunnet Maie Stüfile kalli abikaasa surma puhul.

SA Läänemaa Haigla.

Kas kuuled, kuid nutab su kodu su puudust leinates sääli. Tal kaaslaseks vihmade sadu, kus piiskadel pisara hääl.

Südamlis kaastunne Maiele, Ethelile ja Ingerile perega kalli **VILJO STÜFI** surma puhul.

Aino

MARTNA T, 12. septembril kell 18 koguduse koori proov (kogudusema-ja). R, 15. septembril kell 16 kiriku-lood Martna raamatukogus. Joosepi lugu. P, 17. septembril kell 13 juma-lateenistus armulauaga (kirik). L, 23. septembril koguduse väljasõit Tal-linnasse juudi sünagoogi ja toomki-rikusse. Registreerumine vajalik, tel 5809 3633 (Küllike Valk). Koguduse kantselei ja diakooniamüük avatud teisipäeviti kell 10–13.

LÄÄNE-NIGULA N, 7. septembril kell 9.30 hommikupalvus (kogudu-semaja). P, 10. septembril kell 12 ju-malateenistus armulauaga.

VORMSI P, 17. septembril kell 11 jumalateenistus (kirik).

ARVO TARMULA

Tõruse lasteaed kaunistas maja triibumustritega

Tõruse lasteaed otsustas Eesti sünnipäevaks kaunistada oma maja ukseid Läänemaa rahvariide seelikute mustritega.

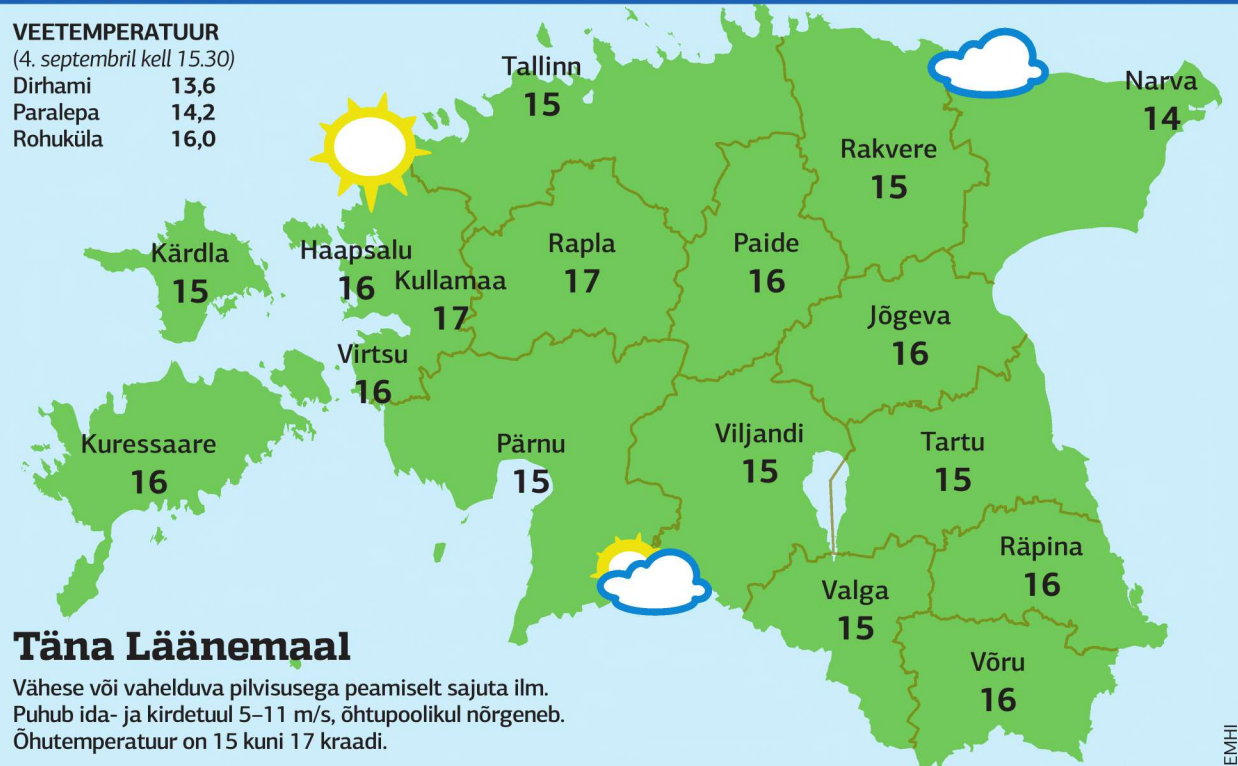
Lasteaia välisuste kõrvale on nüüd maalitud Noarootsi, Lääne-Nigula, Kullamaa ja Mihkli kihelkonna rahvariideseliku triibud. „Kullamaalt olen ma ise pärit ja Lääne-Nigula vallas elan praegu, Noarootsi rahvarid on meil lasteaias ja Mihklis on lihtsalt selline tore sinisetooniline triibustik,” põhjendas Tõruse lasteaiaõpetaja Marilii Saar triibuvalikut. Tema oli ka see, kes koos paari lapsevanemaga triibumustrid seintele kandis.

„Lastele meeldib, sest see on lõbus,” ütles Saar. „Tõruse on pärimuskultuuri edendav lasteaed ning selliste asjadega saab rahvuslikkust ja pärimust rohkem esile tuua.”

KAIRE REILJAN

ILMAENNUSTUS

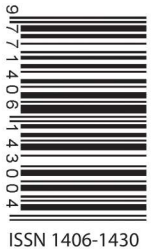
VEETEMPERatuur
(4. septembril kell 15.30)
Dirhami 13,6
Paralepa 14,2
Rohuküla 16,0

Täna Läänemaal

Vähese või vahelduva pilvisusega peamiselt sajuta ilm. Puhub ida- ja kirdetuul 5–11 m/s, õhtupoolikul nõrgeneb. Õhutemperatuur on 15 kuni 17 kraadi.

Kolmapäev	öö päev	Neljapäev	öö päev	Reede	öö päev	Laupäev	öö päev
ida-, kirdetuul 5–10 m/s	4°...13°	kirde-, põhjatuul 4–10 m/s	7°...13°	läänetuul 4–9 m/s	8°...14°	edela-, lõunatuul 5–11(13) m/s	10°...14°

VAATA KA
WWW.LE.EE

**ALLAN
JA KRISTJAN**

**ROOSILEHE
Disko**

**LAUPÄEV
9. SEPTEMBER**

HAAPSALU KULTUURIKESKUSES

UKSED: 22⁰⁰

PILET 5€

HAAPSALU KULTUURIKESKUS / POSTI 3, HAAPSALU

LUMBAR
ENERGY WOOD

OSTAME

- kasvavat võsa
- vähemväärtusliku lehtpuu raieõigusi
- leht- ja okaspuu küttepuid
- lepa enamusena metsakinnistuid

reigo@lumber.ee
tel 5342 0379 | www.lumber.ee

AMTIMBER

ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka vähemväärtuslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940
amtiber001@hotmail.com

Lutur

NÜÜD KA HAAPSALUS!

**KOGU KAUP -20%
KUNI 05.09.2017**

**ESIMENE LAEN
KUNI 500€ ILMA INTRESSITA!**

TASUTA KLIENDIKAART!

NOVA Plus

**LAIA VAATEVÄLJAGA
PROGRESSEERUVAD
PRILLIKLAASID**

Hind alates 140 €/paar kõikide pinnakatetega

- selge ja moonutusteta nägemine nii kaugelt kui lähedalt
- kerge harjumine ja väga hea nägemisteravus

Nägemise kontroll kohapeal!

Karja 7, Haapsalu, tel. 47 34 737
E-R 10-18, L 10-16, P suletud
www.normanoptika.ee

norman optika

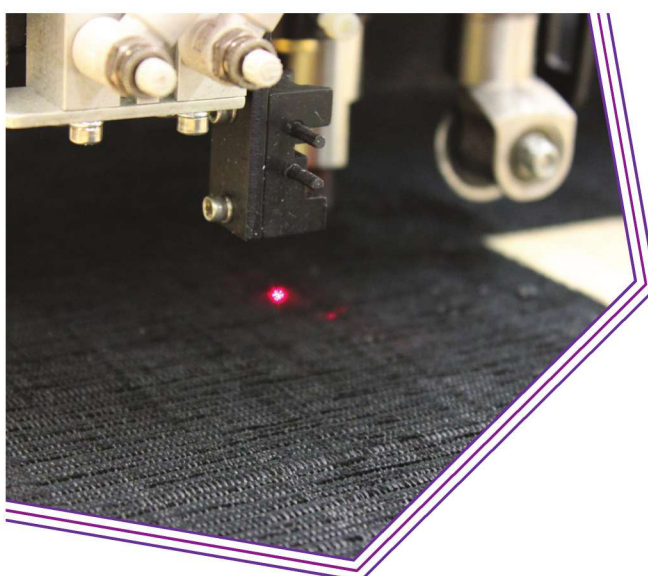
**Pakume tööd
KLIENDITEENINDAJALE.**

Oled sobiv kandidaat, kui suhtled julgelt kliendiga telefonis ja oskad töötada arvutis.

Kasuks tuleb vene keele oskus.

Saada CV aadressil cv@liisi.ee.
Info telefonil 504 2131

liisi

RAVE
MÖBEL

A A S T A S T 1 9 9 2

Ootame oma kollektiivi TOOTMISTÖÖLIST

Peamised tööülesanded:
madratsite ja kušetide valmistamine,
toodete pakkimine, vajaminevate
tootmismaterjalide laost tellimine

Töötajalt eeldame:
õppimisvõimet, täpsust ja kohusetunnet

Omalt poolt pakume:
meeldivat töökeskkonda
20 töötajaga kollektiivis,
töötulemustele vastavat ja
konkurentsivõimelist palka,
isikliku sõiduauto kompensatsiooni

Väljaõpe kohapeal

Töökoht asub Variku külas Nõva vallas Läänemaal!
Oma CV palume saata aadressil veiko@ravemoobel.ee

PARILA KLAAS OÜ

Lähtume alati kliendi soovidest ning peame lugu traditsioonidest ja looduse säästmisest.

Valmistame **eritellimusel** puidust aknaid ja uksi ning muid puidust tooteid.

Westmeri 2
90502 Haapsalu
Tel 472 0868
info@parila-klaas.ee